

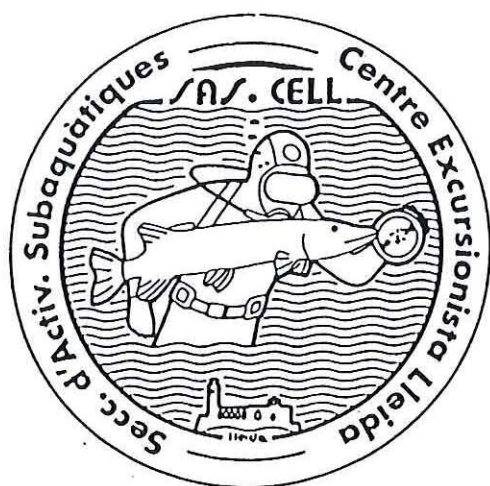
El
recull

1983-1997

SAS-CELL

El recull

Secció d'Activitats Subaquàtiques
del Centre Excursionista de Lleida

1983 - 1997

El recull

Recopilació de les circulars de la SAS-CELL i de les notes, articles i escrits, relatius a la SAS i llurs membres, publicats als butlletins i la revista ARESTA del Centre Excursionista de Lleida fins l'estiu de 1997.

Autor del Recull: Blai Montserrat i Calderó
Amb la col.laboració especial de: Montserrat Cosculluela i Pons

Lleida 1997

Dedicat a la meva esposa, Montse,
pel molt que, des de l'ombra, ha
fet per la SAS-CELL.

Índex

ÍNDEX

	<u>fulla</u>
Índex	4
Pròlegs	6
Doncs faré un recull... ..	9
Envers els fundadors de la SAS	13
Les circulars de la SAS	19
Activitats Sub i "cartells"	169
La SAS als Butlletins del Centre	183
La SAS a l'ARESTA	307
Epíleg	384

Pròlegs

Després de fer una lectura a fons del present recull, resulta difícil expressar el que sens, doncs mai haguès imaginat que la SAS tingués tanta vida interior. El cert és que la imatge que en tenia era diferent. Sí havia llegit els escrits que inicialment sortien publicats a la circular i posteriorment a l'Aresta, així com les notícies de les activitats més rellevants que, periòdicament apareixien a la premsa local, però mai havia vist cap circular interna, exemple clar de l'activitat que la secció duia a terme setmanalment. Gairebé tretze anys d'existència com a SAS-CEL i alguns més com a grup no organitzat, doncs quan els pioners van fer la petició formal d'entrada al CEL, ja duïen un bon bagatge d'experiència a les seves espatlles havent-se remullat una bona colla de vegades

Les circulars són l'expressió d'una sèrie d'etapes per les quals han anat passant els membres de la SAS, no solament pel contingut sinó per la forma: mecanografiades a base d'hores procurant no equivocar-se massa per no haver de repetir el full, fins arribar a la incorporació de l'ordinador tot passant per la màquina elèctrica. Hores i hores de treball sense remunerar, però sí amb la satisfacció personal de fer allò que més agrada, ben segur més d'una nit sense dormir per acabar l'escrit a temps, poder fer les corresponents fotocòpies i distribuir-les entre els membres de la secció. Una fèrria "militància" compartida amb altres personatges com en Josep Maria Castellví que procurava donar la nota d'humor per no fer tan espès l'escrit.

La tasca que l'amic Blai Montserrat ha dut a terme és autènticament d'arxiu, una feina ben feta que estalviarà moltes hores de recerca a generacions posteriors a la nostra que vulguin historiar el món de la subaquàtica a les terres de Ponent. Exemple a seguir per la resta de seccions

Les noves generacions que a poc a poc s'han anat incorporant a aquest món fantàstic de les profunditats tenen un bon exemple a seguir així com vosaltres tinguéreu al desaparegut i apreciat Cousteau. A tot aquest personal al qual has encoratjat a posar-se al capdavant i a qui faràs costat, com estàs fent, serveixi de guia la teva experiència i les teves qualitats com a persona: desinterès personal, il·lusió i col·laboració

Gràcies Blai,

Mercè Ciutat Valero, Presidenta del CEL

Blai, Blai! Només tú podies fer aquesta magna obra de paciència, treball, nostàlgia, arxiu, recopilació, classificació...

En Blai Montserrat i Calderó, “lo” nostre President durant els primers tretze anys de la S.A.S., instructor, mestre, col·laborador, company, estudiós dels peixos (no recordo la paraula apropiada, però si recordo quants “latinajos” ens ha fet al respecte), el *bussejador d'aigües interiors* per excel·lència, fotògraf subaquàtic reconegut, meticolós organitzador, i part fonamental de la S.A.S. des dels seus inicis... ha fet el que sens dubte ha volgut fer any rera any i pel que s'ha esforçat anys i panys: ha recollit tota la paperassa de la S.A.S., tota la història, tota la vida de la nostra agrupació, i amb tot l'afecte i autoperfecció, l'ha plasmada en aquest “**Recull**”.

El Blai sap “lo” feliços que ens fa uns quants de nosaltres (nostàlgics, recordatoris ambulants i emotius) amb aquest llibre. En sap també que aquest *totxo* és imprescindible perquè una part de la societat, com és la S.A.S., tingui una història; així com perquè qualsevol interessat en veure l'evolució de les Activitats Subaquàtiques a Lleida no tindrà en lloc arxiu més organitzat i complert com aquest.

I rellegant el teu “**Recull**”, al que ja podem orgullosament anomenar **el nostre Recull**, em plau evocar que jo, com d'altres companys i companyes de la meua “quinta” subaquàtica (1986), al incorporar-me a la S.A.S. em vaig trobar un caliu escalfador i constructiu, gent plena d'il·lusions i ganes de fer coses, que explicava les seves experiències tan educatives per nosaltres, aleshores “novatos”. Varem bufar també per mantenir aquest caliu i, a pesar d'entrebancs i moments de “viento racheado”, crec sincerament que amb la nova gent que ens ajuda a bufar mantindrem la nostra flama encesa i forta. No t'amoïnis, Blai!

Em consta, i la S.A.S. n'és testimoni, que tal com ens va garantir en aquella **Aresta** del setembre de 1996, el Blai continua col·laborant amb el seu “savoir fer” en les activitats de la Secció i del Centre. Aquest llibre n'és una *petita* mostra. Continues essent part important de la S.A.S..

Blai, en el proper Recull no estaràs sol! Més d'un company/a col·laborem en la seva elaboració, i de fet ja ho estem fent al guardar *paperassa* en la nova *banyera* de la S.A.S.C.E.L.. Tots hi treballem per continuar fent història.

I pensa Blai: valia molt la pena crear la SAS! Sense ella més d'un company (potser jo?, o aquella? ,o aquest?) s'hauria quedat sense conèixer la meravella del món submergit que tant estimem... i... tu no ens hauries pogut afalagar amb aquest **Recull**.

Gràcies Blai! Gràcies de part meua i de tots els socis de la S.A.S. que ara represento.

Guillermina Corbella Garcia
Presidenta de la S.A.S.C.E.L.

Doncs faré un recull...

... I el Blai es va dir: doncs faré un recull.

Aquell company va entrar a l'habitació i en veure la prestatgeria i part de l'armari farcit de cartapacs i papers va comentar...

C.- Si que hi tens papers...

B.- Sí. Paperassa acumulada de la SAS que tinc ganes de poder ben aviat traslladar quan s'acabin les obres del nou local del Centre al carrer Comerç. A l'arxivador de la SAS i a la banyera del local de la plaça Paeria no ho podia tenir en condicions. Tot i així, quan ho pugui treure encara em quedaran força papers. Els meus papers.

C.- Cal guardar tantes coses?

B.- Així com ho tinc no pas. Ben arxivat sí, després d'una bona neteja i classificació. I... mira... tot això d'aquest prestatge és documentació que em serà necessària per al recull que vull fer de circulars, notes i articles que, de la SAS i dels seus membres, s'han publicat als butlletins del CELL i també a l'ARESTA. En aquesta altra carpeta gran tant farcida hi guardo tots els fulls de diaris, premsa, on surten coses relatives al sub de Lleida des de finals dels setanta. Quan pugui em posaré a elaborar un primer recull sense el que s'ha publicat a la premsa, doncs pel volum que representa de diaris, dominicals, etc. mereix un recull apart que si puc el faria més endavant, tot i que sé que em falten coses que em varen passar per alt quan es van publicar. Em caldrà l'ajut dels companys que també han guardat retalls. Suposo.

C.- I per què un recull?

B.- Doncs, bé... suposo que... és clar que... mirant-ho bé... Caldria entendre-ho com...

C.- Com què? No hi ha res de nou, i la gent ja s'ho va llegir al seu dia. I... si té molt gruix... qui s'ho empassaria...?

B.- Caramb... Potser sí que tens raó... I ara que m'ho dius... en realitat, i mirant-ho cruament... aquest possible recull, si no fos per què:

- . - Estalviarà molta feina a l'hipotètic i futur estudios de l'activitat subaquàtica a Ponent de les acaballes del segle XX.
- . - Permetrà recordar vivències entranyables.
- . - Permetrà recordar vivències que em treien les entranyes.
- . - Podré ensenyar-lo als meus familiars i amics.
- . - Hom podrà fer reconeixements amb més fonament.

- . - Hom podrà fer qüestionaments amb més fonament.
- . - Permetrà de passar una estona, fins i tot entretinguda, fullejant-lo a la biblioteca del Centre.
- . - Servirà per fer-li un obsequi rememoratiu al company aquell amb qui vaig compartir força activitats.
- . - Facilitarà d'entendre com costa de fer certes coses.
- . - Facilitarà d'entendre com no costa tant de fer coses.
- . - M'evocarà el sabor d'aquells segells de les primeres circulars de la SAS (fins que no em vaig proveir d'una esponja).
- . - Recordaré aquells vespres que, amb la meva esposa, escrivíem les adreces als sobres i enllestíem la circular de la SAS.
- . - Recordaré aquells vespres que, amb alguns companys de la SAS, enganxàvem etiquetes i ensobràvem la circular.
- . - Reviuré aromes de pa amb tomata i pernil al caliu de les cloendes dels cursets d'apnea.
- . - Refrescaré records de sortides col·lectives ensizadores.
- . - Refredaré records de sortides col·lectives indesitjadores.
- . - Recordaré els companys que em van brindar llur col·laboració.
- . - Pensaré amb els companys als qui no vaig poder, o saber, oferir gaire col·laboració.
- . - Recordaré el bibotella de 12 i el meu Delta.
- . - Evocaré apassionades xerrades al voltant d'un projector.
- . - Evocaré aquell desitg de què fos dijous per tal d'ensenyar les darreres diapositives.
- . - Recordaré la banyera de la SAS i el vell local del Centre als porxos.
- . - Recordaré que també vaig tenir vint-i-pico d'anys.
- . - Pensaré en els meus primers escarpins de mitjó de llana amb borsa de plàstic.
- . - Recordaré la participació als concursos de foto-sub amb l'ajut dels companys models i de l'alé i paciència de la meva esposa.
- . - M'avindrà a reconèixer que no sempre vaig fer el que s'hauria pogut fer.
- . - M'avindrà a reconèixer que no sempre es podia fer el que calia fer.
- . - Reviuré quant liat és no disposar de compressor.
- . - Reviuré aquelles primeres fotos a la Peixera de Pinyana.
- . - Gaudiré amb els "ninots" i l'ocurrència del Josep M^a C.
- . - Em somriuré de les meves ocurrències.
- . - Recordaré aquella impaciència en veure publicat aquell escrit al butlletí del Centre.
- . - Evocaré aquella olor de llapis, plumier i bata de les projeccions divulgatives experimentals al Col·legi Mirasan.
- . - Evocaré aquella olor de piscina olímpica que la meva pell adquiria els vespres de divendres de Basses estiuencues.
- . - Recordaré el 1430, el Ronda, el Corsa i el ISUZU.
- . - Reviuré un Nadal-83 que alguns vam fer nostre.
- . - Recordaré una munió de pressebres subaquàtics.
- . - Rememoraré aquell Montcortés de capvespre d'estiu.
- . - Constataré la fidelitat de la meva barqueta -MISINAU-, suport d'il·lusionades descobertes.

. - Pensaré amb el goig de tenir companys amb qui poder compartir experiències.

. -
. -
. -
. -
. -
. -
. -
. -
. -
. -

Doncs, com deia, si no fos per això, el recull, potser no serviria per a res més que per ocupar lloc a la prestatgeria.

Blai Montserrat i Calderó
Juliol 1997

Envers els fundadors de la SAS-CELL

ENVERS ELS FUNDADORS DE LA SAS-CELL

Aquells fundadors de la Secció d'Activitats Subaquàtiques del Centre Excursionista de Lleida, acollits pel Centre, i amb especial recolçament per part del Grup Espeleològic Lleidatà – GELL –, no es podien imaginar quina seria l'evolució de la Secció ni la de les Activitats Subaquàtiques a Ponent o arreu del món.

Potser esperaven molt més del que hi ha o potser pensaven que "lo sub" seria com un foc d'artifici, quelcom efímer. Tant se val.

El cert és que des del 1983 fins ara el "sector" subaquàtic (submarí per alguns) en general ha evolucionat moltíssim. Material, viatges organitzats, millora en l'ensenyament, noves tecnologies... i el que ens espera...

El que ben poc ha evolucionat és l'ésser humà, aquesta mena de "coctail" de sentiments, emocions, interessos, contradiccions i expectatives (normalment envers els demés), i que camina, normalment, amb dues potes, de les quals de tant en quant en posa alguna, i de vegades la treu.

Deia un folòsof: qui no fa res difícilment s'equivoca. O bé: qui algo fa es pot equivocar.

La SAS-CELL, doncs, com que ha fet coses també s'ha pogut equivocar. Però, pesaran sempre més els encerts basats en l'esforç dels membres del col·lectiu que en el decurs del temps han oferit, i ofereixen, a l'entitat llur col·laboració constructiva i dedicació.

La SAS, ben segur, és "culpable" de centenars de bussejadors titulats o iniciats, encara que no es remullin massa. Potser també és "culpable" de que a Ponent hi hagi un nou club d'immersió (Ponent Sub, a Linyola). I també "culpable" de malenteses dissidències, i també "culpable" de... el que vulgueu.

Els fundadors, veritables "culpables" inicials, segurament no són gaire recordats, per no dir gens coneguts. És escaient aprofitar aquest recull per fer menció de quí foren.

La majoria eren Bussejadors Esportius de 2ª Classe titulats a finals dels setanta i principis dels vuitanta a la Societat d'Exploracions Submarines (SES), de Tarragona.

A la pàgina següent es reproduïx una de les fotos de la reunió fundacional que es celebrà el novembre de 1983 al Nelson, i s'indica el nom dels qui foren fundadors, sense anomenar els acompanyants que també surten a la foto. També hi ha un parell de fundadors absents a la mateixa, tal com s'indica.

Alguns ja han deixat o reduït l'activitat, d'altres viuen lluny d'aquí i no en sabem gaire, i d'altres continuem formant part activa de la SAS d'avui.

Records, fundadors!

P.D.: Ben segur que els fundadors, al igual que molts altres membres de la SAS, es varen trobar influïts, quant a la seva "vocació" subaquàtica, per la tasca divulgativa prèvia d'alguns dels precursors de la immersió amb l'escafandre autònom.

Un d'aquests precursors, co-inventor de l'actual escafandre autònom, generador d'una obra documental valuosa i estandart d'un significatiu sector de l'ecologisme, ens va deixar el juny de 1997.

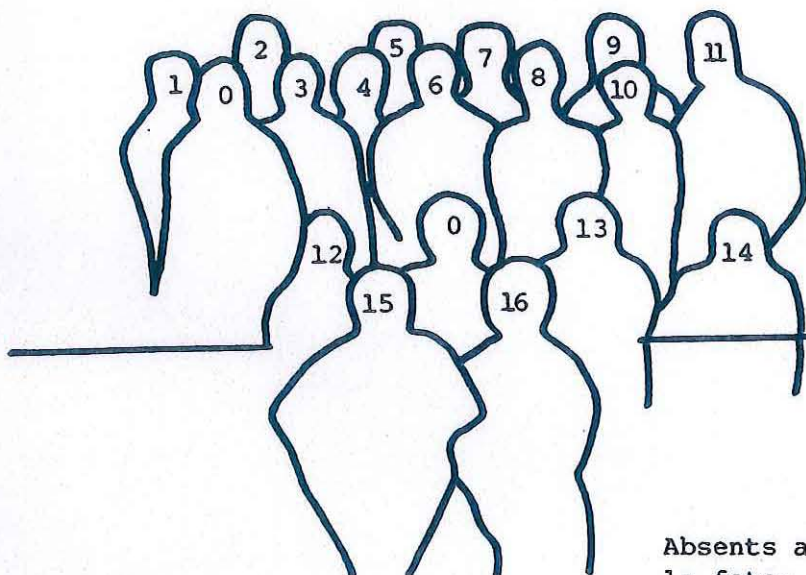
En JACQUES-YVES COUSTEAU, retornat al joïós Món del Silenci, ha estat un veritable Fundador de fundadors.

LA FOTO DELS FUNDADORS DE LA SAS-CELL

(Cafeteria NELSON, Novembre de 1983)

QUI SON?

- 0 Acompanyants
- 1 Faust Justribó i Baltasar
- 2 Jordi Bresolí i Farré
- 3 Enric Canalda i Tost
- 4. Martín G. Cano Cembrano
- 5 Josep Solans i Calderó
- 6 Joan Azuara i Boncompte
- 7 Jaume Colom i Puigpinós
- 8 Concepció Montserrat i Calderó
- 9 Josep Mòdol i Solé
- 10 Montse Martí i Jové
- 11 Josep Mª Abadia i Palau
- 12 Raimon Serra i Casanovas
- 13 Ricardo Roselló Ovalle
- 14 Joan Serrando i Codina
- 15 Blai Montserrat i Calderó
- 16 Josep Mª Castellví i Viladegut

Absents a
la foto:

- 17 Josep Lluís Noguera i Jané
- 18 Florenci Gili i Pujol

Qui va fer
la foto:

Montserrat Cosculluela i Pons

Tal com en diverses ocasions s'ha indicat en circulars i butlletins, els objectius que en bona part animaren la fundació de la SAS foren l'assolir una plataforma divulgativa estable envers les Activitats Subaquàtiques a Lleida i rodalies.

Aquesta tasca divulgativa ja s'estava realitzant a títol particular mitjançant xerrades / projeccions des de meitats dels anys setanta (Societat fotogràfica de Lleida, Escoltes i Societat d'Aquarioria, entre d'altres).

La divulgació a títol personal, tot i essent útil, no pot donar fruits socials tals com els que des d'una entitat es poden assolir. I millor si aquesta entitat és com el Centre, bressol i generador dels millors calius de companyonia (encara que amb les lògiques, esporàdiques o conjunturals incidències), i que amb vora 90 anys d'història ha conformat un estil cultural, esportiu i social prou significatiu i ampli com per a encabir les activitats de tots els qui estimem el País i la Natura.

Si bé, fa vora catorze anys, els fundadors de la SAS no podien saber *a priori* allí on es posaven, ben aviat alguns varem constatar el ple encert de tal decisió.

Entre els fundadors i les primeres remeses de nous associats a la SAS es van anar consolidant les estructures d'actuació divulgativa que, amb els anys, han permès concretar unes bones arrels les quals han donat a l'entitat uns fonaments sense els quals poca cosa s'hauria pogut fer. Aquests fonaments s'alimenten de la companyonia entre llurs membres, de les ganes de compartir activitats i experiències i de sentir-se part activa de l'entitat.

Molts dels membres de la SAS quan s'hi varen incorporar van trobar-se amb el caliu escalfador i constructiu de l'entitat. Aquest caliu permet organitzar sortides, fer grans o petits viatges, explicar experiències, programar activitats, crear una Escola, etc.

CALIU. Aquest mot defineix l'espina dorsal de la SAS. Si falla el caliu les actuacions de la SAS difícilment tindran resposta adequada.

Els fundadors varen imprimir un primer caliu. Les primeres remeses de nous membres de la SAS permeteren d'optimitzar-lo.

La dificultat de la SAS potser ha estat en poder mantenir la flama del caliu. És lògic. Tothom es guaria al voltant del caliu però sempre eren els mateixos els qui havien de bufar per a revifar les brases per tal de mantenir-lo. És fàcil dir que no es bufava prou bé. En alguns moments el caliu perillà, doncs quan calien nous i més alè per a revifar-lo alguns malgastaren llur preciós alè en dissortades argumentacions de conseqüències extintores.

El temps ha anat passant i noves modes han arribat. Les empreses d'esports d'aventura i d'altres herbes que comercialitzen el gaudi del lleure. El Centre no és una empresa de serveis. La SAS tampoc. I això no priva que el Centre, i la SAS, intentin dia a dia donar un millor servei al soci. Servei que, majoritàriament, passa pel servei que el soci ofereix al Centre. I no és cap joc de paraules.

Cal entendre que al nou associat li pot costar d'entendre-ho. Potser dependrà de com ha accedit al CEL o a la SAS. I aquesta és una realitat que al mateix temps és un dels reptes que la SAS i el CEL han de saber abordar. També és feina de cadascú de nosaltres, sens dubte.

I per cloure: si no s'hagués fundat la SAS bastants dels qui ara bussejem, federats en una o altra entitat, continuariem practicant les nostres activitats. Però. També bastants dels qui ara bussejen haurien tardat molt més en gaudir de les seves activitats o potser no s'haurien iniciat de no tenir-ho tant a mà.

Ha valgut la pena crear la SAS, oi?

